

УДК 338.462:681.3

И.Л. Семичастный, к.т.н., доц.,

Э.М. Лебезова, доц.

(Донецкий институт туристического бизнеса)

ОБОСНОВАНИЕ ВЫБОРА СУБД ДЛЯ БАЗЫ ДАННЫХ ПАСПОРТОВ ТУРИСТИЧЕСКИХ ОБЪЕКТОВ РЕГИОНА В КОНТЕКСТЕ ПЕРЕХОДА К ЭЛЕКТРОННОМУ УПРАВЛЕНИЮ ОТРАСЛЮ

В статье приведен сравнительный обзор промышленных систем управления базами данных (СУБД), на основе которого сделан выбор СУБД для паспортизации туристических объектов Донецкой области.

Ключевые слова: управление туристической отраслью, паспортизация туристических объектов, БД, СУБД, MySQL.

У статті наведено порівняльний огляд промислових систем управління базами даних (СУБД), на основі якого зроблено вибір СУБД для паспортизації туристичних об'єктів Донецької області.

Ключові слова: управління туристичною галуззю, паспортизація туристичних об'єктів, БД, СУБД, MySQL.

The article gives a comparative overview of industrial database management systems (DBMS) on the basis of which made the choice of DBMS for certification of tourist objects in Donetsk region.

Keywords: management of tourism industry, certification of tourist objects, DB, DBMS, MySQL.

Актуальность проблемы. Значение сферы туризма для социально-экономического развития общества постоянно растёт. Эта сфера в настоящий момент характеризуется как быстро и динамично развивающаяся, опережающая по темпам роста доходов нефтедобывающую отрасль и автомобилестроение. Она обеспечивает десятую часть мирового валового продукта. Феноменальный успех отрасли заключается в том, что в её основе лежат удовлетворение постоянно растущих потребностей людей и стремление к познанию окружающего мира.

В положении «Об управлении культурой и туризмом Донецкой области» в п. 3.1 основной задачей управления определена «реализация государственной политики в сфере культуры, туризма и курортов, охраны культурного наследия, а также государственной языковой политики».

Вместе с тем в области практически отсутствует государственная программа развития сферы туризма на перспективу. Программа развития туризма в Донецкой области не содержит конкретных мероприятий по развитию сферы, носит порой декларативный, общий характер. Такая программа должна быть основана на научных исследованиях отрасли, методических подходах к определению основных направлений её развития, содержать конкретные мероприятия по развитию туризма в области.

Для эффективной реализации этой программы в первую очередь необходим переход к электронному управлению туристической отраслью. В свою очередь, электронное управление подразумевает наличие паспорта туристско-рекреационного и курортного потенциала области, всех восемнадцати районов и отдельных туробъектов. Поэтому проблема паспортизации объектов туристической сферы Донецкой области и Украины в целом безусловно является актуальной.

Анализ последних научных исследований и публикаций. Важность проведения

паспортизації туроб'єктів і застосування технологій реляційних баз даних і геоінформаційних систем виділялась як наукова проблема в роботах А.А. Бейдыка і інших дослідників [1-5]. Але в наступній розробці потребує проблема створення бази даних паспортів туроб'єктів, необхідність конкретизації типу програмного забезпечення для її проектування і реалізації. Проведення паспортизації туроб'єктів області на основі отриманої бази даних дасть можливість ефективного управління розвитком туризму в Донецькому регіоні і в Україні в цілому.

Цілью дослідження є вибір системи управління базами даних (СУБД) для проектування і створення реляційної бази даних паспортів туроб'єктів.

Изложение основного материала исследования. Головною метою розвитку курортно-рекреаційного і туристичного комплексу України є формування конкурентоспроможного на світовому і національному рівнях туристичного продукту, туристичних і курортних послуг на основі ефективного використання рекреаційного потенціалу, забезпечення соціально-економічних інтересів і екологічної політики.

Методика по вдосконаленню системи державного регулювання і управління розвитком туризму включає в себе чотири основних етапи:

- 1) аналітичний – узагальнення інформації про туристсько-рекреаційні переваги області;
- 2) проектний – розробка програм розвитку туризму, створення тематичних парків, інвестиційної діяльності в галузі, паспорта про туристичний потенціал регіону і паспортів окремих туристичних об'єктів;
- 3) реалізацію завдань проектної стадії;
- 4) корекцію програм і подальше розвиток туризму.

Урядом України було прийнято декілька законодавчих документів, що сприяють вирішенню завдань цих етапів. Так, згідно дорученню Президента України від 29 листопада 2011 г. №1-1/2814 стосовно забезпечення проведення інвентаризації і паспортизації об'єктів туристичних маршрутів з метою ефективного і раціонального використання наявних туристичних ресурсів, визначення їх якісних показників, придатності для застосування в туризмі, а також впровадження належного обліку туристичних ресурсів були опубліковані два важливі документи, які стандартизують, структурують і упорядковують процес створення паспортів туроб'єктів. Це «Паспорт туристичного об'єкта» [6] і «Порядок заповнення паспорта туристичного об'єкта» [7].

Але ці документи регламентують створення паперових паспортів туристичних об'єктів або їх аналогів в комп'ютерному текстовому форматі (Форма 1-ТР [6]), що неефективно з точки зору переходу до електронного управління. На основі цих документів цілорозумно створення бази даних, яка забезпечує вирішення оперативних і аналітичних завдань і в наступному може бути інтегрована в общенациональну базу даних.

Вибір платформи для реалізації залежить від завдань, які повинна вирішувати база даних, від її розміру (необхідно хоча б приблизно розрахувати її розмір і кількість записів в найбільш великих таблицях) і умов її експлуатації. Існують наступні варіанти таких платформ [9]:

СУБД для потреб малого підприємства. Дані для персонального використання складають зазвичай декілька тисяч записів. Їх структура, як правило, достатньо проста, і немає необхідності в клієнт-серверній СУБД. Хоча підійде будь-яка СУБД, буде достатньо простих візуальних засобів офісних програм (наприклад, Microsoft(R) Access, Paradox). База даних буде в одному або декількох файлах, які легко скопіювати на інший комп'ютер.

СУБД для нужд среднего предприятия. Объем данных порядка нескольких сотен тысяч записей. В этом случае данные разбивают на несколько справочных таблиц и несколько рабочих. Требуется программная обработка данных перед внесением в базу или перед показом пользователю. Одновременно с базой данных работают десятки пользователей. В СУБД хранятся данные, а пользовательский интерфейс пишется на любом языке программирования, который поддерживает работу с базами данных. В качестве систем управления базами данных можно использовать бесплатные, например *mySQL*, *Microsoft(R) SQL Server 2005 Express Edition*, или платные, например *Microsoft(R) Visual FoxPro*.

СУБД для большого предприятия. Требования максимальные (тысячи пользователей, миллионы записей, распределённые вычисления), поэтому нужны крупные СУБД, например бесплатный *mySQL*, платные *Microsoft(R) SQL Server (не Express)*, *SyBase*, *FireBird* или *Oracle*.

СУБД для вебсайта. Если на сайте 1000 посетителей в сутки и в базу данных записывается всего одна строка о посещении, то через 100 дней в базе данных будет уже сто тысяч записей. Потому требования к базам данных такие же, как для крупного предприятия. Если сайт написан на PHP, удобно сделать базу данных в *mySQL*. Обе программы бесплатные и хорошо взаимодействуют друг с другом, поэтому провайдеры обычно предоставляют одновременно возможность использования PHP, *mySQL* и вебинтерфейса для визуального проектирования базы данных.

Характеристики различных СУБД позволяют утверждать, что их выбор широк и неоднозначен. Однако анализ задач планируемой базы данных паспортов туристических объектов позволяет сузить этот выбор.

Во-первых, размер планируемой базы данных соответствует СУБД среднего предприятия.

Во-вторых, количество потенциальных пользователей сервиса, использующего базу данных, соответствует уровню СУБД для большого предприятия.

И, в-третьих, база данных туристических объектов региона должна быть доступна в глобальной сети (для популяризации и продвижения туристических возможностей региона). Поэтому выбор падает на СУБД *mySQL*, наилучшим образом обеспечивающую вышеперечисленные требования.

Выводы. 1. Для эффективного управления развитием туризма в Донецком регионе и в Украине в целом необходимо проведение паспортизации туробъектов области.

2. Целесообразно создать единую базу данных паспортов туристических объектов Донецкой области, которая в дальнейшем может быть интегрирована в общенациональную базу данных.

3. Выбор СУБД *mySQL* – самый оптимальный для некоммерческого, но в то же время масштабного проекта, каковым можно считать базу данных туристических объектов региона.

Список использованных источников

1. Бейдик О.О. Туристично-рекреаційна інформація як складова геоінформаційних систем / О.О. Бейдик, О.О. Дмитрук, С.В. Дмитрук // Проблеми міжнародного туризму: Збірник статей. – К.: ТОВ “ЧАС ПІК”, 1997. – 264 с.

2. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування: монографія / О.О. Бейдик. – К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2001. – 365 с.

3. Семичастный И.Л. Определение рейтингов привлекательности районов Донецкой области как результат применения ГИС туристско-рекреационных ресурсов региона / И.Л. Семичастный // Ученые записки Таврического национального университета имени В.И. Вернадского, серия «География». - Том 24 (63). – 2011. – №3. – С. 152-161.

4. Семичастный И.Л. Использование ГИС-технологий в решении задач учета, контроля и анализа характеристик объектов туристской инфраструктуры в разработках Донецкого института туристического бизнеса / И.Л. Семичастный // Материалы IV Международной конференции «Туризм и рекреация: фундаментальные и прикладные исследования». – М: МГУ, 2009. – С. 145-149.

5. Семичастный И.Л. Опыт создания перспективы применения геоинформационной системы туристско-рекреационных ресурсов Донецкой области в решении прикладных задач / И.Л. Семичастный // Зб. наукових праць: «Національне картографування: стан, проблеми та перспективи розвитку». – К.: ДНВП «Картографія», 2010. – Вип. 4. – С. 241-244.

6. Паспорт туристического объекта [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://doncult.com/index_ru.php?id=3&nid=554

7. Порядок заполнения паспорта туристического объекта [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://doncult.com/index_ru.php?id=3&nid=554

8. Хомоненко А.Д. Базы данных: учеб. /А.Д. Хомоненко, В. М. Цыганков, М.Г. Мальцев. – 4-е изд., доп. и перераб. – СПб.: КОРОНА принт, 2004. – 136-138 с.

9. Черенков А.П. Информационные системы для экономистов: учеб. пособ./ А.П. Черенков. – М.: Экзамен, 2004. – С. 84-93.

© И.Л. Семичастный,
Э.М. Лебезова
Надійшла до редакції 01.02.2013